herpy

GEKKOER

Mniarogekko jalu

Mniarogekko jalu er en stor, nattaktiv og trelevende gekko fra det ytterste nord av Ny-Caledonia og Belep-øyene, nært beslektet med *Mniarogekko chahoua*. Arten ble først beskrevet i 2012, er truet og er bare sparsomt kjent, også i terrarium.

Familie: Diplodactylidae Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**14 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**15-20 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 60 × 90 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**22-26 °C**
Varmeplass	**27-29 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**60-80 %**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter, frukt og ferdigfôr**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**2 egg**
Inkubasjon	**65-120 dager** ved 22-26 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Sterkt truet (EN)**

Om arten

Mniarogekko jalu er en stor diplodactylid gekko som måler opptil 14 cm fra snute til kloakk. Den er søsterart til *Mniarogekko chahoua* og ligner den, men hannene har langt færre porer foran kloakken. Halens lengde og dyrets vekt er ikke dokumentert; hos *M. chahoua* er den samlede lengden 25-31 cm.

Arten ble beskrevet i 2012 av Aaron Bauer, Anthony Whitaker, Ross Sadlier og Todd Jackman da de store nykaledonske gekkoene ble revidert. Før den tid ble dyrene regnet med til *M. chahoua*. Artsnavnet kommer av *jâlu*, som betyr ånd, et vesen fra åndeverdenen, i språket nyêlâyu, som snakkes i det nordlige Ny-Caledonia. Navnet svarer dermed til *chahoua*, som betyr "djevel" i et kanakspråk. I hele Ny-Caledonia forbindes de store gekkoene med åndeverdenen.

Det finnes svært lite kunnskap om arten, og den holdes neppe i terrarier. Ungenes størrelse, kjønnsforskjeller utover porene og levetiden er ikke dokumentert. Hos de nære slektningene *Mniarogekko chahoua* og *Correlophus ciliatus* lever dyrene 15-20 år.

Utbredelse og leveområde

Arten lever bare i Ny-Caledonia, i det ytterste nord av Nordprovinsen: fra Diahot-elven på hovedøya Grande Terre til Île Art i Belep-øyene. Typelokaliteten ligger på Île Art, 230 meter over havet. På hovedøya er arten funnet nord og nordvest for Koumac, blant annet ved Néhoué-elven, i Forêt d'Ougne og på Tiébaghi-massivet, fra havnivå til omtrent 360 meters høyde.

Utbredelsen er liten og ligger nord for utbredelsen til *Mniarogekko chahoua*. Arten er kjent fra fire lokaliteter. Det samlede området den forekommer i, anslås til omtrent 1.340 km², men den bebor bare omtrent 24 km² av det.

> **Naturlig utbredelse:** Ny-Caledonia.

LEVEOMRÅDE

Mniarogekko jalu lever tilsynelatende bare i trærne, i gammel, lukket skog med store krontrær. Om natten søker den føde blant kvistene og det ytterste løvet i kronene eller på stammene i de øvre lagene av skogen. Om dagen gjemmer den seg i sprekker og hull i greiner og stammer og går ofte helt ned nær skogbunnen for å finne et skjulested. Funnene ligger fra kysten til omtrent 360 meters høyde i et tropisk område med en fuktig og en tørrere tid av året.

Arten er truet (EN). Truslene er skogbranner, tap av skog ved nikkelgruvedrift på Tiébaghi-massivet, den invasive maurarten *Wasmannia auropunctata*, ville katter og ulovlig innsamling.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stellet av *Mniarogekko jalu*. Tallene her er lånt fra *Mniarogekko chahoua*, som er en nær slektning av samme størrelse og med samme levevis. Et voksent dyr må ha et høyt terrarium på minst 60 × 60 × 90 cm (lengde × bredde × høyde); større er bedre, og høyden er viktigere enn bunnarealet.

Innred med loddrette og skrå greiner, korkrør, magnetiske hyller og planter i flere høyder. Gi solide, vannrette sitteplasser og skjul høyt oppe, men også sprekker og korkrør lenger nede, siden arten i naturen ofte søker ned mot skogbunnen for å sove. Som bunn fungerer en fuktig blanding av jord uten gjødsel og kokosfiber med et lag visne blader oppå. Til unger er tørkepapir det sikreste. God ventilasjon er viktig.

TEMPERATUR

Dagtemperaturen er 22-26 °C i det meste av terrariet, og det må være en liggeplass på 27-29 °C under en svak lampe høyt oppe. Om natten skal temperaturen falle til 18-22 °C. Over 29-30 °C er for varmt, så la all oppvarming styres av en termostat. Mål temperaturen ved greinen under lampen med et digitalt termometer, og sørg for greiner og skjul i alle høyder, slik at dyret selv kan velge.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Hold luftfuktigheten på 60-80 %, målt midt i terrariet. Den skal stige om natten og falle i løpet av dagen, men aldri komme under 50 %. Sprøyt terrariet grundig hver kveld, slik at dyret kan drikke dråper fra bladene, og sett fram en skål med friskt vann. Terrariet må kunne tørke opp mellom sprøytingene.

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv. Som hos *Mniarogekko chahoua* er svakt UVB-lys en fordel: et rør til skyggedyr (Ferguson-sone 1), slik at UV-indeksen er 1-2 på de øverste greinene, og skygge i resten av terrariet. Ha lyset på 10-12 timer i døgnet, styrt av en tidsbryter, og la natten være mørk.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Kosten er lånt fra *Mniarogekko chahoua*, som spiser både frukt og insekter. Gi en ferdigblanding til fruktetende gekkoer, rørt ut til en tykk grøt, i en skål på en veggmontert hylle, og skift mellom flere smaksvarianter. Hertil kommer levende insekter som siriss, kakerlakker, gresshopper og silkeorm, som ikke må være lengre enn avstanden mellom dyrets øyne. Voksne dyr får grøt 2-3 ganger i uken og insekter 1-2 ganger i uken. Dryss insektene med kalk.

Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Atferden er ikke beskrevet for *Mniarogekko jalu*. *Mniarogekko chahoua* er sky og hoppende som ung, blir ofte roligere med alderen og har et kraftig bitt. La et nytt dyr få to uker i fred, og håndter det først når det spiser. Hold øktene korte, og ta aldri tak i halen, for den kan kastes av.

Dyret holdes best alene. Om en hann kan gå sammen med hunner, er ikke dokumentert; hos *M. chahoua* kan en hann holdes med flere hunner, men to hanner må aldri gå sammen.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Alder og vekt ved kjønnsmodning er ikke dokumentert for *Mniarogekko jalu*. Hannene har en rekke porer foran kloakken, men langt færre enn hos *Mniarogekko chahoua*. Dyrene bør være fullt utvokste før de settes i avl.

PARRING

Paringen er ikke beskrevet. Hos *Mniarogekko chahoua* hjelper en kjøligere periode på et par måneder med kortere dager dyrene i gang, hvoretter temperatur og dagslengde økes igjen. Om det samme gjelder for *M. jalu*, er ikke dokumentert.

EGGLEGGING OG KULL

Arten er eggleggende. Antall egg og kull per år er ikke dokumentert. *Mniarogekko chahoua* legger to egg om gangen. Gi hunnen en eggleggingskasse med minst 10 cm fuktig substrat, slik at hun kan grave.

INKUBASJON

Inkubasjonen er ikke beskrevet for *Mniarogekko jalu*. Tallene er lånt fra *Mniarogekko chahoua*: eggene ligger i fuktig vermikulitt eller perlitt ved 22-26 °C og klekkes etter 65-120 dager. Over 28 °C er risikabelt. Om kjønnet avhenger av temperaturen, vites ikke.

OPPDRETT AV UNGER

Oppdrett av unger er ikke dokumentert. Hos *Mniarogekko chahoua* holdes ungene i små bokser med tørkepapir uten varmelampe og UVB og får daglig sprøyting, ferdigfôr og små insekter, til de er store nok til et høyt terrarium.

Helse og vanlige feil

Det finnes ingen helsedata for *Mniarogekko jalu*. Typiske problemer hos de store nykaledonske gekkoene skyldes stellet:

- Vedvarende for høy eller for lav luftfuktighet, som gir hud- og pusteproblemer.
- For mye varme. Hold temperaturen under 29-30 °C.
- Mangel på kalk og D3-vitamin. Dryss insektene med kalk.
- Tap av halen. Ta aldri tak i halen.

Oppsøk en veterinær med erfaring med krypdyr hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser på flere uker eller virker slapt.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.